

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för Söderby 6:4 och 6:5, Turbinens huvudkontor Handen, Haninge kommun

Enligt 6 kap 5 § miljöbalken (1998:808), ska kommunen undersöka om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej. Undersökningen innebär att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

I 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) anges vilka omständigheter som kommunen ska utgå ifrån vid en sådan undersökning. De är, exempelvis, miljöproblem som är relevanta för planen, de sannolika miljöeffekternas omfattning och i vilken utsträckning de kan avhjälpas, risker för människors hälsa eller för miljön till följd av olyckor, påverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer, eller påverkan på kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen.

Sett till planområdets storlek och den föreslagna bebyggelsens karaktär, så bedöms inte den föreslagna detaljplanen medföra att mark tas i anspråk för något av de ändamål som anges i 4 kap. 34 § andra stycket i plan och bygglagen. Därmed behöver undersökningen inte omfatta de utökade krav som anges i 2 kap. 5 § första stycket i plan- och byggförordningen (2011:338).

Kommunen ska, efter att undersökningen genomförts, ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Motiv, samt de omständigheter som ligger till grund för kommunens ställningstagande, framgår i denna undersökning. Undersökningen och ställningstagandet ska samrådas med berörda myndigheter i ett så kallat undersökningssamråd. Därefter tar kommunen ett särskilt beslut, som avgör frågan. Om betydande miljöpåverkan kan antas ska en strategisk miljöbedömning göras, inklusive framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Undersökningen, samt kommunens ställningstagande, samråddes i samband med att detaljplanen var utställd på samråd, 2024-04-30 – 2024-06-10. Länsstyrelsen och övriga berörda myndigheter delar kommunens bedömning, varför ett särskilt beslut, som avgör ärendet, har fattats. Beslutet får, enligt 6 kap. 8 § miljöbalken, inte överklagas.

BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Genomförandet av planförslaget bedöms inte medföra någon negativ påverkan på naturmiljön, så länge som planåtgärderna som föreslås genomförs. Planförslaget bedöms dessutom bidra med positiv påverkan på ljudmiljö, trygghet, landskapsbild och risk för olyckor.

Kommunens bedömer därför att förslaget till detaljplan inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Sammanfattad bedömning tabell 1-6		Betydande miljöpåverkan	
		JA	NEJ
1	Miljömål		x
2	Natur		x
3	Sociala värden		x
4	Kulturella värden		x
5	Risk för hälsa och miljö		x
6	Övriga värden		x

PLANÅTGÄRDER

- GYF har arbetats fram som underlag för att säkerställa kvalitativa grönytor
- Reglering av byggrätt som säkerställer utrymme för dagvattenlösning som uppfyller MKN
- Placering av byggnad som skapar bullerskydd för bakomliggande bostäder och bullerskyddad sida inom planområdet
- Riskreducerande byggnadstekniska åtgärder kopplade till avståndet och riskerna längs med Gudöbroleden

MILJÖMÅL

BESKRIVNING AV NULÄGET

2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 globala mål och Agenda 2030 som beskriver hur världen ska arbeta för hållbar utveckling genom att utrota extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor, att lösa klimatkrisen och att säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. I Sverige är kommuner inkluderade i genomförandet av målen. Planförslaget berörs av målen 'Hållbara samhällen och städer'.

Sveriges riksdag har tagit beslut om svenska miljömål (miljökvalitetsmål). De är 16 stycken och utgör en gemensam riktning för det svenska miljöarbetet. Utifrån länets utmaningar har Stockholms länsstyrelse valt att prioritera följande sex mål: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, giftfri miljö, ingen övergödning, god bebyggd miljö och ett rikt växt- och djurliv. Kommunernas roll i arbetet för att uppnå miljömålen är att översätta nationella och regionala mål till lokala mål och åtgärder som blir verktyg i den lokala politiken. Planförslaget berörs av målen begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö, grundvatten av god kvalitet samt god bebyggd miljö.

De kommunala miljömålen i Haninge utgår från översiktsplanen, vars vision bland annat slår fast att kommunen ska bedriva ett aktivt miljö- och klimatarbete. Till visionen hör planeringsinriktningar, som konkretiserar visionen, samt riktlinjer som visar den utvecklingsinriktning som all planering av den fysiska miljön i kommunen ska eftersträva. De delar som är av relevans för miljöarbete och stadsbyggnad kan delas in i tre kategorier: 1) Fossilfria resor och transporter, 2) Hållbar stadsutveckling, och 3) Rent vatten och naturens mångfald. Planförslaget berörs särskilt av målen fossilfria resor och transporter, hållbar stadsutveckling samt rent vatten.

Planförslagets påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Agenda 2030			x (x)	
Sveriges nationella miljömål			x (x)	
Haninge kommuns miljömål			x (x)	

SAMMANFATTNING PÅVERKAN

Planförslaget bidrar till Agenda 2030 och Sveriges miljömål genom att bidra till att uppfylla målet för hållbara samhällen och städer. Planförslaget bidrar till att förtäta på redan ianspråktagen mark och möjliggöra för en signaturbyggnad på en synlig plats i kommunen. Projektet har höga arkitektoniska målsättningar och kommer kunna bidra till ny bebyggelse på en strategiskt viktig och synlig plats. En plats där kommunen har långsiktiga planer att utveckla Gudöbroleden från trafikled till ett urbant stråk.

Planområdet har inga utpekade djur- eller naturvärden, inte heller några utpekade fornlämningar eller påverkan på riksintressen vilket gör platsen lämplig för förtätning.

Planförslaget kommer dock leda till förtätning inom fastigheterna med fler hårdgjorda ytor än idag och större takyta vilket minskar andelen grönyta på platsen. Förtätning med fler arbetsplatser kommer också

Kommunstyrelseförvaltningen
Planenheten

leda till fler resor och transporter till och från planområdet. Denna ökning ska så långt det är möjligt minimeras genom hållbart resande och förbättrade förutsättningar för kollektivt resande, gående och cyklister.

Tabell. X = utan planåtgärd (X) = med planåtgärd.

NATUR

BESKRIVNING AV NULÄGET

Planområdet ligger mellan Vendelsövägen och Gudöbroleden och uppgår till totalt cirka 3500 m². Inom planområdet finns idag två villor som används som kontor för två mindre verksamheter, Turbinen AB och en mäklarfirma. Planområdet ligger i höjd med, och angörs via Vendelsövägen, cirka nio meter ovanför Gudöbroleden. Tomten sluttar åt öster och norr och består förutom de två byggnaderna till största del av parkering, grusade ytor och vegetation i form av gräs eller uppväxta träd. Mellan byggnaderna och Gudöbroleden finns en skarp gräsbeklädd slänt och stödmur.

Förut gällande detaljplan upphävdes för att utgöra markreserv i samband med väg 273. Planområdet ligger dikt an detaljplanerna D30 och B2 och det finns inga större utvecklingsprojekt i närområdet.

Väster om planområdet ligger ett skogsparti som främst fungerar som buffertzonen mot väg 273. Det finns inga kända naturvärden inom planområdet. Området klassas som en del av grönskande kvarter enligt ÖP och har tillsammans med Villakvarteren (Stadsutvecklingsplan för Haninge Stad, s. 27) ett ekologiskt samband med grönstrukturen i Vendelsömalm. Det finns ingen klassificering av kultur- eller naturhänsyn enligt Skogsstyrelsens planeringsstöd Skogens pärlor (2022-11-24).

Haninge kommun har tagit fram en grönytefaktor (GYF). GYF är ett verktyg för att bevara och tillskapa grönstruktur och ekosystemtjänster. Syftet med GYF är att skapa gröna miljöer på kvartersmark, stärka den lokala platsens ekologiska funktion och dagvattenhantering, samt skapa möjligheter till rekreation i gröna miljöer för den som bor eller arbetar i området. Haninges GYF ska tillämpas inom alla detaljplaneprojekt med bostadsändamål eller verksamhetsändamål inom området för stadsutvecklingsplanen (STUP). För detta detaljplaneprojekt ska kvartersmarken uppnå en GYF-kvot om minst 0,5.

Delavrinningsområde är Drevviken och huvudavrinningsområde är Tyresån. Drevviken är beläget cirka 1,7 kilometer norr om planområdet. Miljö kvalitetsnormerna för Drevviken ställer krav på åtgärder för att förbättra vattensystemets ekologiska och kemiska status.

Den ekologiska statusen i Drevviken har klassificerats till otillfredsställande med avseende på övergödning. Kvalitetskravet för recipienten gällande ekologisk status är god ekologisk status till 2033.

Den kemiska statusen i Drevviken uppnår ej god status med avseende på gränsvärdena då de prioriterade ämnena PFOS, antracen, tributyltenn, kvicksilver och polybromerade difenyletrar överskrider i vattenförekomsten. Kvalitetskravet för kemisk status är satt till ”god kemisk ytvattenstatus” med undantag för vissa ämnen på grund av osäkra orsaker och att det är tekniskt omöjligt att uppnå önskade effekter. Åtgärder bör sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god kemisk status till 2027.

För att nå MKN för vatten togs 2021 ett lokalt åtgärdsprogram för Drevviken fram. Ingen av de föreslagna åtgärderna i åtgärdsprogrammet ligger inom planområdet, men det är viktigt att en hållbar dagvattenhantering tillämpas för planerad byggnation.

Planområdet är inte beläget på någon grundvatten- eller dricksvattenförekomst. Infiltration i planområdet bedöms vara begränsad då marken består av berg, djup till berg bedöms vara 1,7–4,4 meter under markytan. Planområdet omfattas inte av några riksintressen för natur eller någon annan skyddad natur som bedöms påverka varken planförslagets utformning eller detaljplanens genomförande.

Planförslagets påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Naturmiljö			x (x)	
Värdefulla naturtyper, arter och spridningssamband			x (x)	
Skyddad natur			x (x)	
Riksintressen			x (x)	
Grundvatten			x (x)	
Ytvatten		x	(x)	
Kumulativa effekter			x (x)	

SAMMANFATTNING PÅVERKAN

Den föreslagna exploateringen bedöms inte ha någon negativ påverkan några riksintressen eller natur med höga värden. Planområdet är redan idag ianspråktaget för kontorsverksamhet.

Framtagen GYF visar att kvartersmarken inom planområdet uppnår en GYF-kvot om minst 0,5. Grönytorna har flera viktiga funktioner. De skapar en god vistelsemiljö för människor och djur och ger en variation i miljön. Hårdgjorda ytor delas upp i flera mindre ytor som bäddas in i grönska vilket skapar ett bättre mikroklimat och bättre förutsättningar för lokalt omhändertagande av dagvatten.

Dagvatten hanteras genom en kombination av åtgärder som fördröjer och renar vatten från de hårdgjorda ytorna. Befintlig vegetation tillsammans med skålade växtbäddar skapar ytliga fördröjningszoner med varierade växtligheten. Dessa blir en god vistelsemiljö för djur och växtlighet. Befintlig vegetation med ädellövträd och bärande växtlighet bevaras och kommer att rama in byggnaderna i grönytor. Detta bidrar till att hålla nere värme och solinstrålning sommartid samt är prioriterade tilläggsfaktorer som bidrar till biologisk mångfald.

Genomförandet av planförslaget innebär att fastigheterna bebyggs med ett större hus och att större ytor kommer hårdgöras vilket leder till ökade dagvattenflöden jämfört med idag. Beräkningar visar att planförslaget medför ett ökat dagvattenflöde samt ökat föroreningsinnehåll för ett antal ämnen, om inga åtgärder för fördröjning eller rening vidtas. För att hantera detta föreslås regnväxtbäddar inom planområdet som har kapacitet att hantera totalt 35 m³ dagvatten. Med föreslagen dagvattenhantering förväntas föroreningsbelastningen från planområdet att understiga dagens situation. Detaljplanen bedöms därmed förbättra möjligheterna för recipienten Drevviken och uppfylla miljö kvalitetsnormer.

Tabell. X = utan planåtgärd (X) = med planåtgärd.

SOCIALA VÄRDEN

BESKRIVNING AV NULÄGET

Idag finns cirka 25 arbetsplatser inom planområdet i två befintliga villor. Planförslaget möjliggör för cirka 65 arbetsplatser vilket leder till fler trafikrörelser och människor som rör sig i området, främst vid infarten längs med Vendelsövägen. Idag åker alla som arbetar inom planområdet bil till arbetet. Det finns ingen allmän plats inom planområdet.

Villorna som finns på platsen idag har en låg skala i två våningar och de är anpassade till villabebyggelsen söder om Vendelsövägen. Planförslaget möjliggör för en betydligt större

kontorsbyggnad i tre-fyra våningar och i entréplanet möjliggörs även för centrumändamål. Garage är förlagda i två våningar som delvis ligger under marknivå.

Planförslagets påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Tätorts- eller bostadsnära natur			x (x)	
Rekreation			x (x)	
Riksentressen			x (x)	
Offentlig service			x	x
Offentliga rum			x (x)	
Tystnad		x		x
Kommunikation och tillgänglighet			x (x)	
Trygghet			x	x
Skyddade områden med avseende på sociala värden			x (x)	

SAMMANFATTNING PÅVERKAN

Kontor- och centrumverksamhet bidrar till en ökad dagbefolkning och att fler rör sig i området under dagtid när boende ofta är på arbetet eller i skolan. Att öka blandningen mellan bostäder och kontor i områden kan öka tryggheten då området befolkas under större delar av dygnet vilket påverkar de sociala värdena på platsen positivt.

Fler arbetsplatser i attraktiva lägen skapar också ett ökat underlag för kollektivtrafik i området, främst längs med Vendelsövägen. Närmsta busshållplats ligger 350 meter från planområdet. Genom att tillskapa attraktiva cykelparkeringar och förtäta i närhet av kollektivtrafik skapas goda förutsättningar för att det kollektiva resandet ska öka.

Byggnadens placering längs med Gudöbroleden kommer skapa ett bullerskydd mot bullerkällan (Gudöbroleden) samt för bostäderna som ligger söder om planområdet. Det är också på byggnadens södra sida som huvudentré placeras samt vistelseyta för de som arbetar i byggnaden ska placeras. Nyttan med byggnadens placering framför den största bullerkällan kommer överstiga det ökade trafikflödet längs med Vendelsövägen som planförslaget kommer bidra med.

Befintlig vegetation med ädellövträd och bärande växtlighet bevaras och kommer att rama in byggnaderna i grönytor och tillsammans med växtbäddar och planteringar bidra med trivsel mot Vendelsövägen.

Tabell. X = utan planätgard (X) = med planätgard.

KULTURELLA VÄRDEN

BESKRIVNING AV NULÄGET

Idag finns två villor inom planområdet i två våningar, byggnaderna är byggda på 00-talet och bedöms inte ha något större arkitektoniskt värde och därmed bevarandevärde att finnas kvar på platsen.

Det finns inga byggnadsminnen eller fornlämningar inom planområdet.

Påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Landskapsbild			x	(x)
Byggnadsminnen			x (x)	
Fornlämningar			x (x)	
Kulturhistoriska landskap och byggnader			x (x)	

Riksintressen			x (x)	
SAMMANFATTNING PÅVERKAN				
<p>Landskapsbilden kommer förändras, både längs med Gudöbroleden och Vendelsövägen då planområdet byggs ut med en högre, större kontorsbyggnad. Kontorsbyggnaden har två olika utseenden och skala mot de olika vägarna för att möta både den större skalan längs med Gudöbroleden och den lägre skalan längs med Vendelsövägen. Att placera en signaturbyggnad i ett synligt läge där många kommuninvånare rör sig kommer bidra positivt till området och öka områdets attraktivitet.</p> <p>Planförslaget bedöms inte påverka några kulturella värden negativt.</p>				

Tabell. X =utan planåtgärd (X)= med planåtgärd.

RISK FÖR HÄLSA OCH MILJÖ
BESKRIVNING AV NULÄGET
<p>En riskutredning är framtagen som underlag till detaljplanen då planområdet ligger dikt an Gudöbroleden som är klassad som en sekundär transportled för farligt gods. Riskerna från vägen behöver därför beaktas i planarbetet så att inte människor inom planområdet utsätts för oacceptabla risker. I en kvalitativ bedömning av dessa olyckor har konsekvenserna av olyckor som är begränsande till det absoluta närområdet och som inte kommer påverka risknivån inom planområdet sällats bort. Den kvalitativa bedömningen omfattar därför ämnen ur klasserna <i>olycka med brännbara gaser</i> (klass 2.1) och <i>olycka med brännbara vätskor</i> (klass 3).</p> <p>Slutsatserna från analysen är att olyckor med brännbara gaser och vätskor kan leda till påverkan inom planområdet. Höjdskillnaden mellan kontorshuset och Gudöbroleden är positiv vid en olycka på Gudöbroleden men innebär inte ett fullständigt skydd. En kvalitativ bedömning av risknivån visar att studerade scenarier inte kommer leda till att det kommer uppstå olyckor med oacceptabel risk, bedömningen är att risknivån ligger inom ALARP som står för <i>As low as reasonably practicable</i>, troligen i den nedre delen av ALARP. När risknivån ligger inom ALARP ska åtgärder vidtas för att sänka risknivån så långt det "är rimligt och möjligt".</p> <p>Åtgärder som föreslås gälla inom planområdet gäller så länge som Gudöbroleden är klassad som en transportled för farligt gods. Om Gudöbroleden i framtiden klassas ner så att den inte längre utgör en transportled för farligt gods kan eventuellt kravet på åtgärder tas bort eller minska. Kommunens långtgående planer för Gudöbroleden är att vägen på sikt ska utvecklas till ett urbant stråk och därmed bedöms inte heller transporter med farligt gods öka längs vägen.</p> <p>En geoteknisk utredning av planområdet visar att marken, från marknivå och ner består av torrskorpelera blandat med sand och grus, enstaka stenar och block kan förekomma, under detta finns ett tunt lager torrskorpelera som ligger direkt på berg. På vissa ställen finns ett tunt lager friktionsjord under torrskorpelera. Uppnådda djup till berg inom fastigheterna varierar mellan 1,7 – 4,4 meter.</p> <p>Enligt SGU:s berggrundskarta domineras berggrunden inom planområdet av vacka, eller sannolikt sedimentgnejs. Det är en vanligt förekommande bergart i södra Stockholmsområdet. Det är också en bergart som ofta är sulfidförande med förhöjda totalsvavelhalter. Om berg ska sprängas, krossas och återanvändas behöver bergets sulfidhalt undersökas för att bergmassorna ska kunna hanteras på ett korrekt sätt.</p> <p>Planområdet bedöms ha normal till låg radonrisk. Planområdet bedöms ha god luftkvalitet i nuläget. Det finns inga misstänkt förorenade områden eller förhöjd radonhalt inom planområdet.</p>

Planområdet är högt beläget och ingår i ett avrinningsområde med en yta på cirka 33 ha. Avrinning sker norrut mot ett dike längs med Gudöbroleden som går vidare österut under Nynäsvägen. Planområdet har inget inkommande ytligt flöde från områden uppströms då Vendelsövägen söder om planområdet lutar västerut och avrinningen från vägen sker mot Gudöbroleden via en rinnväg väster om planområdet.

Påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Luftkvalitet och växthusgaser		x(x)		
Buller		x		(x)
Risk för olyckor		x		(x)
Förorenade områden och miljöfarlig verksamhet			x (x)	
Översvämning			x (x)	
Markförhållanden			x (x)	
Strålning			x	(x)
Lokalklimat		x	(x)	

SAMMANFATTNING PÅVERKAN

För att motivera avsteg från bebyggelseförbudet och byggnation inom ALARP-området så föreslås riskreducerande åtgärder för att minimera risken för olyckor för de som arbetar inom planområdet. Åtgärderna består av förbud mot att utforma slänt mellan Gudöbroleden och kontorsbebyggelsen för stadigvarande vistelse, säkerställa utrymningsvägar från Gudöbroleden, friskluftsintag placeras mot trygg sida eller tak, byggnadsdelar mot Gudöbroleden ska utföras i obrännbart material eller med konstruktion som minst motsvarar brandteknisk klass EI 30, fönster och glaspartier som vetter direkt mot Gudöbroleden ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30 (fönster tillåts vara öppningsbara). Med ovanstående åtgärder så är föreslagen placering av bebyggelse acceptabel.

Kontorsbyggnaden kommer grundläggas på berg. Detta gör att den befintliga slänten mellan byggnaden och Gudöbroleden avlastas och minimalt med fyllning läggs mot källarväggarna, vilket leder till att risken för skred minskas jämfört med dagens situation. I samband med schaktning när bergets frilagts, ska förekomsten av sulfid undersökas och eventuella åtgärder vidtas.

Då den planerade byggnaden ska utföras med två garageplan närmast schaktbotten är risken för radon i byggnaden mycket liten. Garaget kommer ventileras för att avlägsna avgaser, ett utrymme där människor dessutom inte kommer vistas stadigvarande. Inför bygglov ska halten av radon utredas för att säkerställa lagrav för i byggnad uppfylls.

Planförslaget medför att en större del hårdgjord yta än idag vilket ska hanteras och kompenseras genom regnväxtbäddar och planteringar inom planområdet. Dimensionerade dagvattenflöden för 5-, 20-, och 100-årsregn med klimatfaktor efter magasinering av 20 mm regn före och utan utbyggnad (utan klimatfaktor) har jämförts med flöden efter utbyggnad (inklusive klimatfaktor). Flöden för 5-årsregn beräknas minska, 10-årsflöden vara oförändrat och 100-årsflöden beräknas öka efter utbyggnad. Vid jämförelse med föreslagna åtgärder och nollalternativ så bedöms dock samtliga flöden att minska vilket styrker behovet av de dimensionerade anläggningarna. Det ökade 100-årsflödet, trots åtgärder, bedöms hanterbart. Höga flöden kommer då, med avseende på planområdets topografi att rinna vidare till kommunens ledningsnät där det finns kapacitet att ta emot ett sådant flöde. Den samlade bedömningen är att de dagvattenlösningar som föreslås i planförslaget är lämpliga och nödvändiga.

Byggnaderna som finns på platsen idag kommer inte att rivas, de är modulhus och ska flyttas till en annan fastighet.

Tabell. X =utan planåtgärd (X)= med planåtgärd.

ÖVRIGA VÄRDEN

BESKRIVNING AV NULÄGET

Planområdet omfattas av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB. Planområdet ligger inom MSA-yta för Bromma flygplats. Planområdet ligger också intill väg och infarten till väg 73 som omfattas av riksintresse.

Fastigheterna är anslutet till det kommunala elnätet. Befintlig bebyggelse värms upp med el.

Påverkansgrad	Negativ	Något negativ	Neutral	Positiv
Övriga riksintressen			x(x)	
Energiförsörjning		x		(x)

SAMMANFATTNING PÅVERKAN

Då marken sluttar totalt 24 meter från höjdens högsta punkt till Gudöbroleden och föreslagen bebyggelse endast kommer vara cirka 5 meter högre än högsta punkten så gör kommunen bedömningen att planförslaget därmed inte utgör ett potentiellt hinder inom MSA-ytan och att en flyghinderanalys inte behöver genomföras i samband med detaljplanprocessen. Slutgiltig bedömning av behov av flyghinderanalys görs av luftfartsverket i samrådet.

Planförslaget eller planområdet ligger på ett tillräckligt avstånd och inte heller påverka riksintresset för väg och infart till väg 73.

I samband med att planförslaget byggs ut planerar fastighetsägaren att kontorsbyggnaden förses med bergvärme som uppvärmning.

Tabell. X =utan planätgard (X)= med planätgard.

EKOSystemTjänster

BAKGRUND

Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor. Tjänsterna kan delas in i fyra grupper utifrån funktion. **Försörjande** ekosystemtjänster är de livsnödvändiga resurser som naturen tillhandahåller, till exempel syre, rent vatten och råvaror. **Kulturella** ekosystemtjänster omfattar andliga och upplevelsemässiga värden som bidrar till vårt välbefinnande, till exempel skönhet, inspiration och rekreation. **Reglerande** ekosystemtjänster är nyttan människor har av ekosystemfunktioner som påverkar miljöfaktorer, till exempel klimat, översvämningar och avfallsnedbrytning. **Stödjande** ekosystemtjänster är grundläggande funktioner i ekosystemen som är en förutsättning för alla de andra ekosystemtjänsterna, till exempel fotosyntes och biokemiska kretslopp.

I planeringen ska ekosystemtjänsterna identifieras och synliggöras för att beaktas i avväganden mellan olika intressen. Det finns också möjlighet att skapa nya ekosystemtjänster i samband med exploatering och förvaltning, framför allt i områden där det råder brist på ekosystemtjänster. Det finns flera nationella mål som lyfter vikten av integrering av ekosystemtjänster i planeringen av den byggda miljön.

BESKRIVNING AV NULÄGET

Försörjande

Planområdet förser inte omgivningen med några betydande försörjande ekosystemtjänster såsom syre, rent vatten och råvaror.

Reglerande

Stora delar av planområdet består, utöver villorna och garage, av grusade eller gräsbeklädda ytor. I slänten mot Vendelsövägen och på östra kanten av Söderby 6.5 finns flera uppväxta träd vilka bidrar till

ett gott lokalklimat. Uppväxta träd med stora rotsystem minskar också risken för erosion. Grässlätten mot Gudöbroleden fördröjer och infiltrerar dagvatten vilket minskar höga flöden i dagvattensystemen.

Kulturella

Planområdet bedöms inte ha några större upplevelsemässiga värden som bidrar till vårt välbefinnande.

Stödjande

Planområdet är redan ianspråktagen och det finns inga utpekade naturvärden inom planområdet idag.

SAMMANFATTNING PÅVERKAN**Försörjande**

Ingen förändring sker gällande försörjande ekosystemtjänster, varken före eller efter genomfört planförslag.

Reglerande

Kvalitativa grönytor inom planområdet bidrar till ett förbättrat lokalklimat på byggnadens södra sida. Den bevarade vegetationen samt anläggandet av ny bidrar till att skydda planområdet från ökad risk för erosion.

Kulturella

Planförslaget möjliggör för kvalitativa grönytor som uppfyller grönytefaktorn.

Stödjande

Planförslaget, med stöd i framtagna GYF, bedöms ha en oförändrad situation. Stora uppväxta träd i slätten mot Vendelsövägen står på kommunens mark och planförslaget är begränsat att inte påverka dem.

MILJÖBEDÖMNINGEN UTFÖRD AV:

Helena Granting, planarkitekt
Harald Andersson, miljöplanerare